

۱۳۴۷ تیر ماه
سه شنبه ۱۳ ربيع الثاني ۱۳۸۸
۹ زوئيه ۱۹۶۸

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مذروج مذاکرات مجلس، روز سه شنبه (۱۸) تیر ماه ۱۳۴۷

به تشکیل شرکت سهامی نمایشگاههای بین المللی ایران.

فبرست بطال :

۱- قرائت اسمی غائبین جلسه قبل.

۲- بیانات قبل از دستور آقایان : فولادوند -

برشکبور .

۳- تقديم یک فقره سؤال بوسیله آقای دکتر صدر

۴- بیانات قبل از دستور آقای دکتر دادفر .

۵- تصویب صورت جلسه .

۶- طرح و تصویب گزارش شورای کمیسیون

کار و امور اجتماعی راجع به شامل تبصره ۳ ماده ۱۰

قانون کار نسبت به مهاجرین و افراد بدون تابعیت و

از سال به مجلس سنا.

۷- تقديم یک فقره سؤال بوسیله آقای فضائلی.

۸- طرح گزارش شورای کمیسیون امور خارجی راجع به موافقنامه فرهنگی بین دولت

ناهشتاهی ایران و دولت جمهوری مملی لهستان.

۹- طرح گزارش شورای کمیسیون اقتصاد راجع

۱۴- طرح و تصویب گزارش مربوط به اصلاح پاره‌ای ازمود آئین نامه داخلی مجلس شورای ملی.

۱۵- اعلام وصول و قرائت یک نامه رسیده از

دولت در اجرای قانون نخواه خرید ماشین آلات .

۱۶- بیانات بعد از دستور آقای رامبد.

۱۷- ختم جلسه .

مجلس ساعت هشت و چهل دقیقه صبح بر باست آقای عبدالله رباضی تشکیل گردید

(شرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان :

دکتر الموتی - مهندس معینی زند - دکتر بیبودی -

۱- قرائت اسمی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .

مذاکرات مجلس شورای اسلامی

جله ۶۰

دکتر عبدالجلیل طبائی - دکتر مسیزواری - کیمیان - مرندی -
شنهد - حسین عدل - مینس عدل - دکتر خطپی - مینس قادر پناه
هویدامی - دکتر عدل - دکتر خیراندیش - امامی رضوی -
ملکزاده - امامی - موسوی ماکوئی - نیرانی - دکتر وفا -
سرتب پور - مینس یارمحمدی - مافی - بانوچ بانی - دکتر
رهنوردی - شیخ بیانی - دکتر طالع - مینس عطائی - دکتر
وحیدنیا .

غائب بی اجازه:

آقای رضوی .

غائبنم معرفی - آقایان:

دکتر صاحب قلم - حرتفوی - توسلی - دکتر ضیائی -
کاسی - کلانتری - پژوفور مخبر فرهمند - معظمی .

۳ - بیانات قبل از دستور آقایان: فولادوند

بزشکپور.

رئیس - نفعهای قبل از دستور را شروع میکنیم .

بزشکپور - از نمایندگان دولت کسی در مجلس نیست
در نقط قبلاً دستور هم باید نماینده دولت در مجلس باشد
جون بعضی مطلب هست که حضور نماینده دولت در مجلس
لازم است .

رئیس - باوجود اینکه برای ساعت هشت و نیم دعوت
کرد ایام متوجه نیستند قاعده تا باید نماینده دولت در
جلسه شرکت داشتند آقای دکتر این بفرمائید .

دکتر امین - نامدای است از کارمندان ثبت تقدیم
میشود .

رئیس - آقای فولادوند جنابالی اگر بدون حضور
نماینده دولت حاضرید صحبت کنید ، بفرمائید .

فولادوند - اگر از هیئت دولت کسی حاضر نیست
چون با خطا للاح قلوب یکی است و قلب دولت و ملت یکی است .
و فرامین شاهنشاه آریامهر ایمانی خاص دارند فرمایشان ایز
معظم له هنگام شریانی امنی محترم بازرسی شاهنشاهی
ادهان و اقلار عمومی جلوهای مخصوص و سیار عمیق کردند .
گراف نگفتد اگر عرض کنم که مردم روزی هر کلمه آن بحث میشود
و مفهوم و منطق این فرمایشات و این فرمان تاریخی نظر
بعض نمایندگان محترم میرسانم .

«بازرسی شاهنشاهی بازرسی من است و بازرسی کسانی
است که بخطاط آنها انقلاب کردند . زیرا فکرها و اقدامات
همیشه مبتنی بر تأمین منافع اکثریت مردم ایران است» .

جله ۶۰

مذاکرات مجلس شورای اسلامی

صفحه ۳

بدست ایرانیان قدر شناس و سپاسگزار ثبت و ضبط خواهد
گردید (صحیح است) خداوند سایه هم - ایونش را بر سر این ملت
پایدار بپارادو خاندان جلیل سلطنت ایران در زیر سایه خداوند
و شاهنشاه بزرگ هموار سلامت و پایدار ماند اشاعه تعالی
با استفاده از فرصت لازم است عرض کنم که گذشته از خدمات
از زندگی زیادی که از بدو شروع اصلاحات ارضی تاکنون در
حوزه انتخاییه ایلکوگورز بدست اولیای آن وزارت تحالفه یعنی
وزارت اصلاحات ارضی صورت گرفته است از شروع دوره
نقیضه بیست و دوم تاکنون در شیرها اقدامات زیر صورت بذیر
گردیده است :

اسفالت ریزی بین ازنا و اصفهان از طریق ایلکوگورز
از طرف از ناهم شروع شده و انشاء الله بزودی از نادی ایلکوگورز .
اسفهان بوسیله یک جاده اسفالت شده وصل خواهد شد .
کارخانه برق ایلکوگورز قرب یکسان است شروع و
با کمکای وزارت آبادانی و مسکن و سازمان بر نامه روبرو باشند
است و در اینجا باید عرض کنم هر کارخانه برقی که تأسیس
میشود بمنزله قطعه ضایای است از کلی مردم آن ناجیه از
برقی خصوصی .

بکستگاه ساختمان و سالن اجتماعات توسط مؤسسه
محترم شیر و خورشید سرخ در شرف اتمام است که بسیار آبرومند
و کامل است .

یک سد ساحلی برای جلوگیری از غلیان آب و حفاظت
اماکن در شرف خاتمه است .

بتنکیل و سائل بیداری و اعزام جراح توجیه گردیده
و برای اضافه نمودن یک درمان گاه اقدام قاطع بعمل آمده است .

جاده بین ایلکوگورز و دلیجان که این شهر را بجاده
ایغالند اصفهان متصل می‌سازد و زمان مسافت بطریان سا

تو بوس بش ساعت تقلیل داده است تعییر و هرمت و با

ایجاد چندین بدل جاده هز بور را بدبیک راه همده فصلی مبدل و
باعث قدردانی عموم گردیده که بدینویسیه لازم می‌یعنی از

کلیه اولیای امور دولتی که با این خدمات بما کمک فرموده اند
اشبار شکر نمایم . با شکر از نمایندگان محترم (احست)

رئیس - آقای بزشکپور بفرمائید .

بزشکپور - قبل از بیان عرايضم ناچار از اظهار تأسیف
بعلث یک نکته هست و آن اینست که با اینکه که این دارا در مجلس
شورای ملی از طرف نمایندگان محترم باین نکته اشاره شده

بزشکپور سعادت وضعی باقدرت و سکون و حتی قبرا بنا
حرکت و رقاء همان فاصله بین حرف باعمر بوده است و بقول
حکیم بزرگ ایرانی :

سعیداً گرچه سخن دان و مصالح گوئی

ب

عمل کار برآید بسخن دانی نیست !

عیت های دولتی که بیش از یکربع قرن پیش ای
کلین در بحث حمایت عالیه و بفرمان مطاع شاهنشاه آریامهر
عدت آن را داشته اند که باین آب و خاک باستانی در زیر سایه
عده هم خدمتگزار باشند و بین جمایت و هبری شاهنشاه دادگستر

محضو، پس از حدوث انقلاب سفیدملت عزیز ایران را صدها

- بجهلوهه و باعیم علم و داشت و سلامت و ورزش توفیق
و نهاد فاصله بین هاویش فته ترین جوامع امروزی زیر اکنند
و در جرای فرامین ذات اقدس همایوش بیر بعضی شوون حتی

از مترقب ترین ملک هم پیشی بگیرند حتماً انشاء الله بخوبی
بماند که ذر راه اجرای عدالت هم که مظہر غائی و نبائی کلید
زوفقت است نیات عالیه و مقدس شاهنشاه آریامهر بیشی

بـ العین آنان باشد و بزرگترین پاداش در ترد خداوند و
خلوکوشیای همت جانب و صمیمانه برای تحقق بخشیدن با فکار

شد و معاودت بخش دهبر بزرگ این سرزمین است (صحیح
ست) از این همانطور که خود شیریار محظوظ هاچادر

بیش و حفظ در فرمایشان مکرر دمکار اظهار فرموده اند
هر گونه ترقی و بیشرفت بدون عدالت ناقص است (صحیح

ست) و در راه اجرای همین منظور و مقصود مقدس است که
فریزه میمیم امر بتشکیل سازمان بازرسی شاهنشاهی فرموده اند
و بدلیق بیریع و قاطع و جائزی دستور کار اولیای مربوطه

صادر فرمودند و بنده بنویه خویش به تمسار سپید بزدن
به عهکاران محترم شان که افتخار انجام دادن این مأموریت

نهن تاریخی را از جانب شهریار بزرگ حاصل نموده اند از
سب قلب تیریک گفته و بمعیت هموطنان دعای خیر بدرقه

رثیت مینایم و هر چند در بادی امر منمکن است عظمت و
میت و تاریخی بودن این مأموریت خطری هنوز کما هوچقدر

بلطف خود متعجلی نگردیده باشد . اما برای بنده حتمی است
که در تاریخ آینده ایران از این فرمایشان شاهنشاه آریامهر بطور

محفل است و شمع هرجیم .
بنده زیاد وارد حقوقیات نمیشوم ولی همانطور
تاریخ بشر ثابت کرده است در جوامع انسانی همیشه فـ

در پیش بگیرند و این راه چنین نیست که در پست خلیج فارس ایجاد فدراسیونی را بکنند که مجموعه‌ای از سازمانهای پوشالی کرد پیاووند که هر گز در تاریخ خلیج فارس، در روابط حقوقی خلیج فارس، در موقعیت سیاسی و جغرافیائی خلیج فارس اثر و نشانی از چنین فدراسیونی و چنین سازمانهای نمی‌بینیم همین مسائل بخوبی نشان میدهد که چگونه ایجاد فدراسیونی از شیخ شنبه‌ای خلیج فارس بدین گفته‌ی که ایجاد می‌شود یک توطئه امپریالیستی و یک توطئه ضدملی است پس هر عاملی وسیاستی که با این توطئه هماهنگی کند ناجار برخلاف مصالح ملت ایران عمل کرده بناجار برخلاف میز و برخلاف مصالح شاهنشاهی ایران و روابط دوستی با دولت و ملت ایران عمل کرده و مانع توافق این ملت با این ملت ایران می‌شود به این مانع مانع می‌توانیم چنین همانی را نادیده بگیریم و مانع توافق این ملت ایران از اداماتی را دوستانه بشناسیم بدین جهت است که بموارد مختلف جذاب سوی شاهنشاه ایران و چه از سوی ملت ایران که از این ملت ایران نسبت به این حقوق تاریخی و نسبت به این حقوق ارضی و حق حاکمیت ملت ایران در خلیج فارس مطالی بیان شده و کراراً تذکر داده شده و با تمام این اوصاف باعده این احوال مامی بینیم آشکاراً طرحی را می‌خواهد اجر اکنند، بر نهادی را می‌خواهد اجر اکنند قلعتمدهایی را در کنفرانس نگیری به اعضا رسانده‌اند که در این کنفرانس و در آن جمع شیخ حاکم بحرین را یعنی جزء تجزیه ناپذیر می‌هیں ما را شرکت داده‌اند (دکتر صدر- شیخ غاصب) (عباس میرزا- شیخ غاصب بفرمائید) بلد شیخ غاصب، همکاران گرامی مگر تجاوز و تعریض بحقوق سیاسی و ارضی و تمایم یک ملت چیست؟ مگر تعریض آشکار بحقوق یک ملت چه چنین بیارزی از این میتواند داشته باشد؟ ما نمی‌بینیم این مطالب را در روزنامه‌ها بتویند و در خبرها منتشر بکنند من فکر می‌کنم هر ایرانی فراقتمند که خبردش جرائد را خوانده باشد بطور قطع غمی‌بزرگ وجود او را در برگرفته هر ایرانی شرافتمند بخاطر آورد که امروز هم می‌باشد بحرینی او را زیر شلاق‌بایی ظلم و ستم گرفته‌اند و دست شیخ غاصب را گرفته‌اند و بکنفرانس ابوظی بردند و خواندید که در آنجا تصمیماتی گرفته‌اند که برای این فدراسیون تعیین پرچم کنند تعیین سرودلی بکنند از این قبیل برجماهی و سرودهای دروغین سیاست‌های امپریالیستی

بریش همیز است استعماری، بریشها بای است که از سیاست کنند امپریالیستی سرچشمه‌گرفته است همان سیاست منحوسی که بیش از ۱۵۰ سال در خلیج فارس و در آسیای میانه میدانیم با حکیمت ملی و نیرومندی ملی ماوشانه‌ای ایران و یگانگی برای این مبارزه کرده والا هیچگاه بودن یا بودن چنین فدراسیون قلایی در خلیج فارس موضوعی نبوده مسأله وجود خود امپریالیسم است در خلیج فارس وجود خود استعمار است در خلیج فارس (صحیح است) اکنون که امپریالیسم دختر است این منطقه‌را تراکوییده‌مانطور که از آشناشانه ایران زمین بین نیکند اشاره فرموده‌اند میخواهد با تشکیل جن فدراسیونی از در دیگری وارد خلیج فارس شود و وجود متول خودش را حفظ کند اما این تمدید امپریالیسم علیه جدوانی است رواجی که میان فدراسیون قلایی و توطئه های استعماری و پرخی از دولت‌های این منطقه است یا حقيقة را تشنیده‌اند و آن این است که این تمدید استعماری و امپریالیستی صرف و مستقیماً علیه ملت ایران و علیه شاهنشاهی ایران است صحیح است) (روحانی- آرزوئی است که بکور خواهد برد) از این میان ها تنها با توطئه های امپریالیست روپردازی شوند، متساقنه با بعضی اقدامات دولتها روپردازی میکنند که موافقها ایجاب میکنند که با ملت ایران و دولت ایران می‌شوند و ما بکرات دست دوستی را بسوی آنها دراز کرده‌ایم و مابکرات احساس دوستانه دولت ایران و ملت ایران را نسبت با آنها ایران کرده‌ایم و در تمام دعوهایی که از آنها کرده‌ایم ملت ایران می‌شوند این ملت مسئول این مسئون است و مسئونه در این و وزرف ترین و هوول‌انگیز ترین توطئه‌های امپریالیستی داشته باشد (صحیح است) آنچه مسلم است معلم در خلیج فارس و در این منطقه از جهان بوجود آمد متأسفانه در جایی که چنین حادثی می‌گذرد و در حالیکه باساخت ترین و وزرف ترین و هوول‌انگیز ترین توطئه‌های امپریالیستی داشته باشند و ما بخاطر تحدید حاکمیتی معلم خاطر ناکتری رخ و چهره نشکن خودش را بمانشان داده و خواندید که ۹ حاکم معموث استعمار ۹ شیخ دست نشانه استعمار در ابوظی که گذاشته و میثاق‌های نیکن و استعماری قبل از هرجی گذاشته و این میثاق‌های نیکن و استعماری قبل از هرجی باشند که تا سخنان نماینده ملت را بشنوند مگراینکه قائل باشیم که شنیدن این سخنان ضروری نداشته باشد و ما جنین فکر نمی‌کنیم و باید نماینده‌گان دولت حضور داشته باشند و مسائلی را نماینده‌گان ملت بیان می‌کنند بشنوند و باشند مسائل توجیه بکنند من امیدوارم در جلسات بعد تعداد بیشتری از نماینده‌گان دولت را در این مندلی‌ها و در این مکان متدس نیز که ایکد مسئله‌ای را که هنین با به وظیفه‌ای دارم و بنا به توطئه‌ای که در این ایام سیار خطیرو هول انگیزی که در این ایام و میلادی کنونی می‌گذرد بعرض می‌سازم ایجاب می‌کند و میکرد که تعداد بیشتری از نماینده‌گان دولت اینجا بودند و مطالعه‌ای شنیدند و باید مسائل اساسی که تاکنون دولت مجلس را در معرض جریان هاوگز ارش‌ها و قایع نگداشتند حداقل کاش نماینده‌گان دولت هم می‌بینند و آنچه این نماینده‌ملت در باره این مسائل خطییر بیان میکردند (صحیح است) عرض کردم مسائل خطیرو می‌گذرد و در باره این مسائل خطییر که ایجا اینجا من مطالعه کنند و چنین حادثه‌ای باید در آنده شده قم آهنگ بشوند و آنوقت دم از دوستی با ملت ایران بزند؟ این چنین دوستی دوستی نیست و چنین دوستانی بزند و بیشتر است خود را از دام توطئه های امپریالیستی نجات مده و مصالح منطقه‌را در کنند حقایق تاریخی را بشناسند از این واقعیت دوستی باملت ایران را احسان کنند آنگاه این را که در بر ابر ملت ایران و شاهنشاهی ایران داریم بشجود را در کنند و برای ایفادی این مسئولیت کوشش کنند ریشه‌های این فدراسیون قلایی و غیر واقعی را همه می‌شانند

است که هنوز دارد نماینده‌گان دولت در جلسات مجلس شورای ملی حضور داشته باشند و این مندلی‌هایی که ویژه اعداء هیئت دولت است اینطور در ایران خالی نباشد متساقنه مکن اعلام می‌کنند که هم در این بی تفاوتی هستیم با ساخت تریز و سهمگین ترین موضوعی باید بر ضد حقوق ملی ما و بر ضد استقلال ملی ما و بر ضد حقوق تاریخی و مالکیت تاریخی ما و حاسترین از مناطق می‌بین ما صورت می‌گیرد روپردازی هستیم این خبر را خانم با آفیان در روز نامه‌ها خواندند این که توکله‌های امپریالیزم فروخت، قیاده‌های جدی تری بخود گرفته است این توکله‌های شوم بمراحل خطرناکتری رسیده است این جن فدراسیون پوشالی و منحوس استعمار که از سوی امپریالیستی انگلیس هدایت می‌شود در پیشه خلیج فارس صورت می‌برد و خطرناکتری رخ و چهره نشکن خودش را بمانشان داده و خواندید که ۹ حاکم معموث استعمار ۹ شیخ دست نشانه استعمار در ابوظی که گذاشته و میثاق‌های نیکن را افرا گذاشته و این میثاق‌های نیکن و استعماری قبل از هرجی بخاطر تحدید حاکمیتی معلم ما در خلیج فارس و در این منطقه از جهان بوجود آمد متأسفانه در جایی که چنین حادثی می‌گذرد و در حالیکه باساخت ترین و وزرف ترین و هوول‌انگیز ترین توطئه‌ای امپریالیستی داشته باشند و ما بخاطر تحدید حقوق ملی ما، بخاطر تحدید حاکمیتی باشند و ما جنین فکر نمی‌کنیم و باید نماینده‌گان دولت حضور داشته باشند و مسائلی را نماینده‌گان ملت بیان می‌کنند بشنوند و باشند مسائل توجیه بکنند من امیدوارم در جلسات بعد تعداد بیشتری از نماینده‌گان دولت را در این مندلی‌ها و در این مکان متدس نیز که ایکد مسئله‌ای را که هنین با به وظیفه‌ای دارم و بنا به توطئه‌ای که در این ایام سیار خطیرو هول انگیزی که در این ایام و میلادی کنونی می‌گذرد بعرض می‌سازم ایجاب می‌کند و میکرد که تعداد بیشتری از نماینده‌گان دولت اینجا بودند و مطالعه‌ای شنیدند و باید مسائل اساسی که تاکنون دولت مجلس را در معرض جریان هاوگز ارش‌ها و قایع نگداشتند حداقل کاش نماینده‌گان دولت هم می‌بینند و آنچه این نماینده‌ملت در باره این مسائل خطییر بیان میکردند (صحیح است) عرض کردم مسائل خطیرو می‌گذرد و در باره این مسائل خطییر که ایجا اینجا من مطالعه کنند و چنین حادثه‌ای باید در آنده شده قم آهنگ بشوند و آنوقت دم از دوستی با ملت ایران بزند؟ این چنین دوستی دوستی نیست و چنین دوستانی بزند و بیشتر است خود را از دام توطئه های امپریالیستی نجات مده و مصالح منطقه‌را در کنند حقایق تاریخی را بشناسند این را که در بر ابر ملت ایران و شاهنشاهی ایران داریم بشجود و در کنند و برای ایفادی این مسئولیت کوشش کنند ریشه‌های این فدراسیون قلایی و غیر واقعی را همه می‌شانند را می‌شوند و چن می‌کنند حادث سهمگینی شوی ما روی کرده است متساقنه آنچه ایکد مسئولیت داشته اند و دارند

مذاکرات مجلس شورای ملی

جله ۷۰

در پی ۱۵۰ سال اخیر در دنیا زیاد بوجود آورده اند و با وجود این دلایل ملت ایران خواست هولناکی رادر بستر خودش خواهد بروز نماید ما باید با آن آینده ای بشکرایم بدآینده ای که میگوشد راضی کردن ولی سوال من این است آبادر روزگار بیداری در خلیج فارس را بطور کلی از تعنت حاکمیت ایران خارج کند به آن آینده ای که میگوشند ملت ایران در آن زمان در هیچ یک از گوشش های خلیج فارس سلطه حکومت نداشته باشد و آن آینده ای که فکر میکنند که بر اساس آن توانند تمامیت ارضی قسمت های دیگر میباشند مارا تهدید بکنند بن با توجه به این مطالع است که باید یک بیداری و غوشیابی خاطر داشت برخی میگویند شما جراحت فقط بمسئله بحرین آن بشه میکند ، رحال آجنبانی که در برای هر حادثه ایکه موجود بیت هزا تهدید میکرد بی تفاوت بودند در برای هر تعاظزی که ملت ایران میشد اعانت بودند هر نوع تعجز بداعی بمسئله آذربایجان اندیشه میکنیم بدبورین هم اندیشه میکنیم همانطور که بپرسید از وطنمان هم اندیشه میکنیم و مینه مان اندیشه میکنیم بله آن قسمت از وطنمان هم اندیشه میکنیم (صحیح است) ام آنچه که هست این توشه و جدا کردن این قسمت از میان ما توشه های دیگر را بدینال خواهد داشت توشه های که در بحریه علیه مبارزه میکردند وقتی میگفتیم با حالا مصالح بسی ایجاب میکند چنین مسئله ای مطرح شود بما پاسخ میدادند که مملکت در یک شرایط خاصی است ولی ما میگفتیم مملکت در یک لحظات خاصی است که باید مسئولیت ملی را بذکر داد آن لحظه خاص که میخواستند وطن ها از جزیره کنند وقت که کیوین تجزیه روی گردند ملت ما کذاشتند بودند آن را نمی بود که باید هر کس مسئولیت خودش را در بر ملت ایران و مذهب ای داد گبگاه شنیده است که برخی میگویند آن مطالب عاطفی و احساساتی نمیتوانیم بکنیم درست برمنای همین استدلال بود که امیر سالیم ۱۵۰ سال در این سرزمین خاموش حکومت میکرد ۱۵۰ سال هر آنچه را داشتم غارت کردن و بردند و بی اغتنامی و بی تفاوت بود در این دوران چنین مسائل اساسی را که جزء لایتجرای حقوق ملی و سیاسی ها موجود بیت ملی ماقبل بیت تاریخی و سیاسی است بیان مطالب عاطفی و احساساتی نمیتوانیم بکنیم درست برمنای همین استدلال بود که امیر سالیم ۱۵۰ سال در این سرزمین خاموش حکومت میکرد از دست رفته را کردن آیا این ادب افراطی است و آیا اندیشه ای که بحق باید یک ملت داشته باشد افراطی است ؟ بخاطر هست که روزگاری میگذشتند از زمان زمانی است که سیاست ملی ایران که روزگار جمله خلاصه میشود : شناخت حقوق ملی ایران و کسب حقوق از دست فته می ایران در این جمله خلاصه میشود (صحیح است) پس وقفي چنین است هادیگر نمیتوانیم هولانگیز ترین حادثه ای آنگونه زعمی قوم ، آنگونه رجال منطق آن سیاست ای را که موجود بیت ملی مارا تهدید میکند نادیده بگیریم من امروز در مجلس شورای ملی و در پیشگاه نمایندگان محترم عرض میکنم مسئله ایجاد این فدراسیون قلابی و کوشش برای تجزیه بحرین والقای تجزیه بحرین تهاختر تجزیه بحرین را ندارد یکدیگر ایجاد یک سنگری است از طرف امیر سالیم از سوی وزارت امور خارجه چندی قبل طی اعلامه ایکم برای تعاظزات بعدی عليه موجود بیت ملت ایران ، ایجاد توشه

جله ۷۰

مذاکرات مجلس شورای ملی

صفحه ۷

ین المللی درخواهند آورد آنوقت است که ما آن لحظه تاریخی را از دست داده ایم و آنوقت است که تاریخ در باره ماقصداوت ناکوار و اندوهنا کی خواهد کرد بنابراین در این شرایط بسیار حساس و خطیر ملت ایران ، تمامی ملت ایران هموطنان زنجیر شده اند در بحرین و خلیج فارس انتظاراتی دارند شاهنشاه ایران انتظاری دارند آئین شاهنشاهی ایران هنر ایران فرهنگ جاودان ملت ایران روح نمودنی ملت ایران از فرزیدان خودش انتظاراتی دارد این انتظار هر فرد از مجلس شورای ملی است مجلس شورای ملی است که باید باین نکته اساسی و مهم توجه و عنایت لازم را داشته باشد بگذرد قضاوت آیندگان این باشد که مجلس باشیاری باید اداری این مستله خطیر ملی را مورد توجه و عنایت فرارداد و تهبا اینکه من مطالبی اینجا خدمتگاه عرض کنم و بعدنم از صمیم قلب تأیید بفرمائید این کافی نیست چرا این احسانی را و این تقاضاهای را که متعلق به فرد ایرانی است متعلق بهم ملت ایران است نه گروه خاص متعلق به تمام فهرهای ملت ماست چرا این مسائل را نیاید همکاران دیگر در مجامع در محیط های مختلف در محیط های حریزی عنوان بگند همکاران محترم نمایندگان محترم این مستله خطیر ملی مالت و ما نمیتوانیم از آن اصراف حاصل کنیم (صحیح است) این آن انتظاری است که ملت ایران از مجلس شورای ملی دارد باید باین انتظار حق پاسخ گفت مرحله دوم انتظار ملت ایران از احزاب است من صریحاً این را عرض میکنم که احزاب تنها وسائلی نیستند برای اینکه ارگانهای اداری را بدست بگیرند و یا یک برنامه ملی را بر حسب اقدامات روز و سازمانهای اداری اجرا یادبایل کنند احزاب وظایف خطیر تری بعده دارند اولین وظیفه احزاب وابسته بدولت این است که بموجودیت ملی بحاکمیت ملی که مافق اختلاف سلقدها است اندیشه کنند مستله حق یک ملتی است و فقط حق یک عده نیست که حزب پان ایرانیست دفاع کنند یا حزب ایران نوین حقی است متعلق به تمام سلنهای کوئی و آینده و این سلنهای آینده معلوم نیست در حزب پان ایرانیست باشد بادر حزب ایران نوین ولی آنچه که هست این سلنهای فرزندان من و شما هستند که در آینده در این سرزمین زندگی خواهند کرد پس باید آن حق توجه کنید من گلهای دارم که در این مستله

مذاکرات مجلس شورای ملی

جله ۶۰

صفحه ۹

مذاکرات مجلس شورای ملی

جله ۷۰

دکتر دادرف - بنده ضمن تشکر از آقای دکتر صدر باستھنار میرسان که مطالب دیگر را میخواستم عنوان کنم ولی بیانات هنگارمان آقای برشکبور و این موضوع که ایشان فرمودند موجب شد که باید شاید وظایف تبلیغاتی خودشان را خود راکه صور میکنم عقیده همه مردم ایران باشد به استھنار مجلیش ایشان ایلی و نمایندگان دولت مخصوصاً بر سام و آن این است که بداعتقاد من بدون هیچ جمله پردازی و بدون هیچ مجامله و بدون هیچ کلمه بیرون اینکه مادر حاشیه و عبارات دو پهلو و غیر مفبوم با دیگران صحبت کیم باید صراحتاً باید که در این میتواند این حق را داشته باشد همچنان شود همانطوری که شده است بجزء لایحه ایشان خالک ایران است و هر کشور که بخواهد برای سلب استیلای حکومت ایران در این خالک توطئه ایشان بکند شدید و بین اقدامات را میکنم (صحیح است) وزارت خارجہ اعلامیه ای، داده که استعمارگران غارت کردند از این جمله منظور چیست این استعمارگران اگر انگلستان است شما جرا درست بتوانید میکنید؟ جرا از این بیان پروردید، جرا قطعی رابطه نمیکنید؟ جرا از حقوق ملت ایران دفاع نمیکنید؟ ملت ایران نمیخواهد باعجز و زیبونی حقوق خود را استیفا کند که آن دولتها فدراسیونهای قلابی و کفرانسیهای محروم نمایند حقوق ملت ماره ازین پیرند و آنوقت ما بنشینیم و نشانچی پاشیم که برای فدراسیونهای خلیج فارس سرود و برجم درست کنند اصولاً در خلیج فارس جزا ایران باید قدرت و حکومتی باشد اگر باشد خلاف حقوق ملت ایران است و ما از حالا باید از این تزلیجگیری بکنیم مردم ایران حاضرند بروند و بکوشند و بجنگند تا آخرین نفس، بنده بعنوان نماینده و تمام مردم ایران حاضریم داود طلبانه بشدید ترین اقدام که لازم باشد دست بز نیم امروز تمام دنیا و سیاهان افریقا از قید استعمار انگلستان خالص شده اند انگلستان در مانده ای کمحالا دو میلیارد دلار با کمک میکنند که لیره اش از تنزل نجات پیدا کنند باید برای ما نقشه کشید که نفت مبارا بر د چرا دولت باید اقدام نکند، چرا دولت بنا به مصالح سیاسی اقدام نکند؛ اگر احیاناً ملاحظات بین المللی تا حدودی این کار را برای دولت مشکل کرده مردم خودشان حقوق خودشان را حفظ میکنند بلکه شیخ غاصب نمیتواند در فدراسیونی که

ایران هستند باید سیاست و روش متأثراً تشنائند و این مسئله برای آنها بازگو نشود؛ من هیچ منطقی در این مورد نمی بینم و در این مورد دستگاههای تبلیغاتی مملکت آنطوری که باید شاید وظایف تبلیغاتی خودشان را حرکت کرد و هنوز رو شایی مجامله کاری را در طرز کار تبلیغات کشور هی سیمین بنا بر این بخصوص اگر ما بخواهیم این مسئله را این کیفیت که عرض کردم بیان کنیم اگر در کفرانسیه ای سن المثلی در زوابطی که بادولتیهای دیگر برقرار میکنیم این امور را مورد مراعات قرار ندهیم باما آنچنان خواهند کرد که کسکون کردند و در این مسئلله عرض میکنم بطور قطعی بروز داشت ایران جزو این نمیتواند باشد هرگاه دولتی چنین بر این پرون فلایی راکه بجزین راهم در آن قرارداده اند بر سمت شرحت بود با آن دولت قطعی را بعله کرد (صحیح است) و نظر مجلس شورای ملی غیر از این نمیتواند باشد چون شناخت چنین فدراسیون از طرف هر دولت تجوز آشکار بحقوق ارضی و نسبت ارضی هاست و مانمیتوانیم چنین دولتی راکه ساخته بود اخنه امپریالیست باشد بر سمت بشناسیم و هر دولتی که چنین نمیتواند از اعلیه دولت ایران برپا کند نمیتوانیم با او را مطلع دوست نه بلکه روابط عادی داشته باشیم این مسئله ایست که دستگاههای سیاسی ما دستگاههای تبلیغاتی ما، مقامات امنیتی ما باید ببال کنند تفہیم کنند دولت های دیگر باید بدانند که ملت ایران تایید مرحله برای دفاع حقوقی استاده در این همکاران گرامی اینها میلیلی بود که در این لحظه جسوس خلیل تاریخی خواستم بعضی مجلس شورای ملی بر سام این دیگر نظر نمایندگان مجلس شورای ملی، نظر در هر یاران چون نظر روزنامه ها و مقامات مسئول را بداین مسائل اساسی شفوت دایم ناینکه همه باهم آهنگی و همگانی از این جزو می دفاع کیم و نوٹه امپریالیست را در خلیج فارس در هم ملکیت مسلم ایران در بجزین هم آهنگی داشت باشد من ایران این حق اساسی خود را دنبال میکند آنگونه که باید و نهاید، چرا باید توضیح نداد همانطور که عرض کردم من بر رادیو مربوط به همینهان خارج از کشور را بزیش و فن باز کردم و شنیدم خوشبخت شدم دیدم بطور صریح بطورگوی درباره این نوٹه امپریالیستی در خلیج فارس سخن میگوید ولی دربر نامه های داخلی رادیو ایران چنین جیزی نمیگوید چرا این مسئله بسیار اساسی و مهم را باید برای ایران خارج از کشور بیان کنیم ولی میلیونها ایرانی که داخل

۴- بیانات قبل از دستور آقای دکتر دادرف
رئیس - آقای دکتر دادرف میخشم.

شود مطبوعات که اداره کننده افکار عمومی بوده اند با این مسئله اساسی توجه کنند و باید سعی شود که واقعاً مطبوعات که هدایت کننده نقش واقعی جامعه را بعیده دارند با این مسئله اساسی توجه بکنند.

کاظم مسعودی - اغیر از آن دو تا روزنامه عصر نهضه وظیفه شان را انجام دادند.

پرسکبور - حتی روزنامه های عصر را من اشاره نکرد و لی گفتم روزنامه های باید بداین مسائل توجه داشته باشند و سلیقه من این است که این کوشش و توجه باید از این شورانگیز تر باشد اما وظیفه دولت در این ماجرا وظیفه و شورانگیز است که خوش قوم که جناب آقای امیر نیز بسیار خطیر است من خوش قوم که اینجا تشریف دارند این نیما بینهاد محترم و وزارت امور خارجہ اینجا تشریف دارند این مطالب را عرض کردم و ملاحظه فرمودند که سلیقه و روش گروه پارلمانی پان ایرانیست این بود که در موضعی که از این دولت و سازمانهای دولتی افاده شایسته ای مبنی بشدود باشد آنرا حمایت کرده ایم و یکی از تأیید کنندگان و سایش کنندگان اعلامیه وزارت امور خارجہ در مجلس شورای ملی که بنحو پارزی تجلیل کرد خود من بودم چون اعتقد باشد آنرا حمایت کرده ایم و یکی از تأیید کنندگان و سایش کنندگان اعلامیه وزارت امور خارجہ در مجلس شورای ملی که داشتم ولی وظایف دولت در این زمینه سیار سنگین و خطیر است ببیچو جو روش های گذشته را نمیشود اعمال کرد سختن ما باید آشکار باشد دنیا باید ادعا های ما را بشنوید مراجعت که لازم است توجه شده یا نشده، من عرض کردم که حزب اکثریت الان اکثریت عددی دارد پس مطالب این حزب سایه این حزب مخلوط سخنان قرب باتفاق مردم ایران است پس وقتی که اینطور هست در این ذمینه باید کوشش بیشتر بشدود باید انگلیس بیشتر بشدود و امیدوارم که جناب عالی یا یکی از همکاران در این جلسه یا جلسه دیگر تشریف بیاورید در برشت میز مجلس شورای ملی (آقای عباس میراثی) نگاه میکنند و من میترسم که بگویم تریبون)، مسئله دوم انتظار دیگر از مطبوعات است نمایندگان محترم مطبوعات اینجا تشریف دارندواز یا چیز هایی که همکار هستیم همکاران گرامی موقیکه در یک کشوری در یک مملکتی خبری منعکس میشود که تجاوز بحقوق آن ملت را دارد حداقل مطبوعات بشکست آن تجاوز را میکویند و تا کنون روزنامه های این کوشش را کرده اند ولی بعینده من با توجه به آن مسئله ای که عرض کردم آن کوشش لازم شده ولی کافی نبوده است و باید سعی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلد ۷۰

علیٰ مدفع ملی ما تشکیل گمده است شرکت کنند و حامیان این شیوه هم در تکفیر انساها دوستان ما باشند و نصف بیشتر از واردات و صادرات مازا تشکیل بدنه دولت فعلاً فقط یک کاررا باید بشکل و ورد کلیه امتعه انگلیسی را منوع کند که آن فدراسیون پانگیرید بحرین مال است از ثمام حقوق آن باید با تمام قدرت دفاع کرد و باید بپر عکس العملی کذلک زیرا احقاق این حق است اقدام کنیم (احست).

۵- تصویب صورت جلسه

رئیس - راجع بصورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اطبادی نشد) صورت جلسه قبل تصویب میشود.

۶- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کار و امور اجتماعی راجع به شمول تبصره ۳ ماده ۱۰ قانون کار نسبت به مهاجرین و افراد بدون تابعیت وارد بدون تابعیت و ارسال به مجلس سنا

رئیس - واردستور میشود. گزارش شور دوم راجع به شمول تبصره ۳ ماده ۱۰ قانون کار نسبت به مهاجرین و افراد بدون تابعیت مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون اقتصاد به مجلس شورای ملی

کمیسیون کار و امور اجتماعی در جلسه ۱۲ تیرماه ۱۳۴۷ باحضور آقای دکتر ضائی معاون وزارت اقتصاد لایحه شماره ۳۲۶۶/۲/۱۵ دولت راجع به تشکیل شرکت سهامی نمایشگاهی بین المللی ایران را که بشماره ۴۰۲ چاپ گردیده برای شور اول رسیدگی و تصویب کرد. اینک گزارش آن طی ماده واحده و دو تصریه بشرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی میگردد.

قانون تشکیل شرکت سهامی نمایشگاهی بین المللی ایران ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون سازمان نمایشگاهی وابسته بوزارت اقتصاد بصورت شرکت سهامی بنام شرکت سهامی نمایشگاهی ایران اداره خواهد شد.

تبصره ۹ - شرکت سهامی نمایشگاهی بین المللی ایران مشمول قانون محاسبات عمومی و آئین نامه معاملات دولتی بوده و اورمالي واستخدامی آن طبق اسنادهای خواهد بود که بصویب کمیسیونهای دارائی و استخدام مجلسین بررسد.

وزارت اقتصاد متفاوت است اسنادهای شرکت هزبور را ظرف دو ماه از تاریخ تصویب این قانون تهیه و تقديم مجلسین

جله ۷۰

مذاکرات مجلس شورای ملی

صفحه ۱۱

گزارش کمیسیون امور خارجہ راده این مورد تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقديم میدارد.

خبرگزاری کمیسیون فرهنگ و هنر - مجيد محسنی رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اطبادی نشد) نسبت به ورود در شورهاده وحدت آمیگریم خانمها و آقایانکه موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اطبادی نشد) پیشتابد هم نرسیده لایحه برخی شور دوم به کمیسیونهای هر بوط ارجاع میشود.

۹- طرح گزارش شور اول کمیسیون اقتصاد راجع به تشکیل شرکت سهامی نمایشگاهی بین المللی ایران

رئیس - گزارش شور اول راجع به تشکیل شرکت سهامی نمایشگاهی بین المللی ایران مطرح است، قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون اقتصاد به مجلس شورای ملی

کمیسیون اقتصاد در جلسه دوشنبه ۱۰/۴/۴۷ باحضور آقای دکتر ضائی معاون وزارت اقتصاد لایحه شماره ۳۲۶۶/۲/۲۶

دولت راجع به تشکیل شرکت سهامی نمایشگاهی بین المللی ایران را که بشماره ۴۰۲ چاپ گردیده برای شور اول رسیدگی و تصویب کرد. اینک گزارش آن طی ماده واحده و دو تصریه بشرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی میگردد.

قانون تشکیل شرکت سهامی نمایشگاهی بین المللی ایران ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون سازمان نمایشگاهی وابسته بوزارت اقتصاد بصورت شرکت سهامی بنام شرکت سهامی نمایشگاهی ایران اداره خواهد شد.

تبصره ۹ - شرکت سهامی نمایشگاهی بین المللی ایران مشمول قانون محاسبات عمومی و آئین نامه معاملات دولتی بوده و اورمالي واستخدامی آن طبق اسنادهای خواهد بود که بصویب کمیسیونهای دارائی و استخدام مجلسین بررسد.

وزارت اقتصاد متفاوت است اسنادهای شرکت هزبور را ظرف دو ماه از تاریخ تصویب این قانون تهیه و تقديم مجلسین

ماده واحده - موافقنامه فرهنگی بین دولت شعبه ای ایران و دولت جمهوری ملی لهستان که مشتمل بر یک مقدمه و ۹ ماده میباشد و در تاریخ ۲۳ مهر ۱۳۴۷ مذکور شده است تصویب و بدون اجازه داده میشود اسناد قبول آن مباید نمایند.

خبرگزاری کمیسیون امور خارجہ - فتح الله مافی

گزارش شور اول از کمیسیون علوم و آموزش عالی به مجلس شورای ملی

کمیسیون علوم و آموزش عالی در جلسه ۱۵ تیرماه ۱۳۴۷ حضور نماینده دولت لایحه هر بوط موافقنامه فرهنگی بین دولت شعبه ای ایران و دولت جمهوری ملی لهستان را مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون امور خارجہ را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقديم میدارد.

خبرگزاری کمیسیون علوم و آموزش عالی - دکتر قبرمان

گزارش شور اول از کمیسیون آموزش و پرورش به مجلس شورای ملی

کمیسیون آموزش و پرورش در جلسه ۳ تیرماه ۱۳۴۷ با حضور نماینده دولت لایحه هر بوط موافقنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ملی لهستان مطیع رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون امور خارجہ را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقديم میدارد.

رئیس کمیسیون آموزش و پرورش - دکتر شفیع امین

گزارش شور اول از کمیسیون فرهنگ و هنر به مجلس شورای ملی

کمیسیون فرهنگ و هنر در جلسه ۲ تیرماه ۱۳۴۷ حضور آفتش زاد معاون وزارت فرهنگ و هنر لایحه دولت راجع موافقنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ملی لهستان اکه بشماره ۳۸۲ بجاپ رسیدگی موردرسیدگی قرارداد و تصویب نمود. اینک گزارش آن

جلد ۷۰

مذاکرات مجلس شورای ملی

گزارش شور دوم از کمیسیون کشور به مجلس شورای ملی. آقای معمتمدی معاون وزارت کار و امور اجتماعی لایحه دولت راجع به شمول تبصره ۳ ماده ۱۰ قانون کارنیست به مهاجرین و افراد بدون تابعیت را که گزارش شور اول آن شماره ۴۱۰ جاب کردیده برای شور دوم موردرسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون کار و امور اجتماعی را در این مورد تأیید و تصویب نمود. اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقديم میدارد.

خبرگزاری کمیسیون کشور - مصطفیونی

رئیس - ماده واحده مطرح است، نظری نیست؟

(اطبادی نشد) در کلیات آخو لایحه نظری نیست؟ (اطبادی نشد) نسبت به ماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانمها و آقایانکه موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. برای تصویب به مجلس سنا

میشود.

۷- تقدیم یک فقره سؤال بوسیله آقای فضائلی

رئیس - آقای فضائلی بفرمائید.

فضائلی - سؤالی است: از دولت که تقدیم میکند

۸- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجہ راجع به موافقنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ملی لهستان

رئیس - واردستور میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجہ به مجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجہ در جلسه ۲۹ خردادماه ۱۳۴۶ با حضور نماینده دولت لایحه هر بوط موافقنامه فرهنگی

تابعیت کارنیست به مهاجرین و افراد بدون تابعیت که تا میشوند مشمول شرایط و معافیت مقرر در تبصره ۳ ماده ۱۰ قانون کار بوده و از برآنده کار مجانی استفاده خواهد کرد.

خبرگزاری کمیسیون امور اجتماعی - پور با بانی

نباید و تازه ایکد استانایی مذکور بتعویب نهائی نرسیده است اساساً سازمان نمایشگاهها و است بوزارت اقتصاد مصوبه اردیبهشت ماه ۱۳۴۶ کمیسیون مشترک دارائی مجلسین مجری جواهید بود.

تبصرة -۲- کلیدارائی و تعهدات سازمان هزبور شرکت سهامی نمایشگاههای ایران منطقه میشود.

مخبر کمیسیون اقتصاد - دکتر رضوانی

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی به مجلس شورای ملی کمیسیون دارائی در جلسه جلسه شنبه ۴/۱۲ با حضور نهاد دولت لایحه تشکیل شرکت سهامی نمایشگاههای اینالی ایران را برای شوراول رسیدگی و مصوبه کمیسیون اقتصاد را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آن به مجلس شورای ملی تقدیم میگردد.

مخبر کمیسیون دارائی - دکتر رفیعی

گزارش شوراول از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری به مجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه مورخ ۴/۱۳ باحضور آفای دکتر رضیائی معاون وزارت اقتصاد لایحه دوست راجع بدشکیل شرکت سهامی نمایشگاههای اینالی ایران را برای شوراول موردرسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون اقتصاد را باصلاحی که بعداً موردناید آن کمیسیون واقع گردید تصویب کرد.

اینک گزارش آن تقدیم مجلس شورای ملی میگردد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - دیهیم رئیس - کلیات لایحه مطرح امتحان، آفای دکتر عاملی

دکتر عاملی - جناب آفای رئیس همکاران ارجمند، متألفه یکباره دیگر یک کار مفید با روش غیر اصولی در شرف انجام شدن قرار گرفته. کار مفید تشکیل نمایشگاه است آنچه تاکنون سازمان نمایشگاهها انجام داده است کار مفیدی بوده است بسیار پندری و لازم است ولی اینکه بخواهیم اینکار را بوسیله روش غیر منطقی و غیر اصولی انجام بدهیم یعنی سازمان نمایشگاهها را بدیک شرکت سهامی تبدیل کنیم و آن شرکت سهامی را از شمول قانون محاسبات

آنقدر منافقه و همایده میدهیم که وقت آن میگذرد بنج محتسبیار دزا یخنا شده است ماعم قول کرده ایم نهوده نظرت میگویند غلط است عوضش کنید آئین نامه میگویند ایس است تطبیق باشایط روز نمیکند عوضش کنید ولی همی قیمتی تمیتواند و هیچکس حق ندارد که قسمتی از دخل و خرچ مملکت را از نظارت قومند بوسیله یکی از نیزگهای مقرانی مستثنی بکند (صحیح است) مجلس باید بداندجه مبلغ از سرمایه اورداختیار چندستگاهی است و بجه نحوموترد بود برداری قرار میگیرد بنابراین نسبت باین ماده نسبت بین لایحه بینم دلیل که شرکت سهامی نمایشگاهها را از شمول مقررات قانون محاسبات عمومی و آئین نامه معاملات دولتی مستثنی بکند در صورتیکه قرار براین بود که تا این زمان این مسئله بطورکلی و برای همیشه برای ملت ایران حل شده باشد نمیتوانیم موافقیتی داشته باشیم عرض دیگری ندارم رئیس - آفای قوام صدری بفرمائید.

قوام صدری (معاون وزارت دارائی) - بالاجازه مقام ریاست با آنکه از خود لایحه باید خود جناب آفای دکتر رضیائی غربی حضور تان عرض کند...

رئیس - آفای قوام صدری شوراول لایحه است.

قوام صدری - اشاره فرمودند این دور زدن از مقررات است چون من میل ندارم عبارتی را که فرمودند عرض کرده شم یک قدری شسته تر عرض میکنم در این لایحه بیش باد شده است که مخارج یک دستگاه مملکتی از نظارت مجلس شورای ملی خارج بشود بلکه آنچه که در این لایحه بیش باد شده است این است که تشریفات و مقررات خاصی را که خاصه مسنهگاهی دولتی است: بنابراین موضع خاصی که این نمایشگاه و حوزه عملیاتی دارد. این نوع تشریفات را انجام ندهد. اینکه نظارت مجلس شورای ملی را درون کردن از مخارج یک نشکنی خیلی باهم فاصله دارد انصافاً دولت بود که تمام فریادهای نمکنی مر بوط تمام دستگاههای عمومی را در وجود چهار سالیانه منعکس کرد و آورد در محضر مجرتم بعض شورای ملی و در اختیار این دستگاه گذاشته است و قبض و غر آن چندموقع تصور آئین نامه وجه در طی سال پیش اینجا استدلال میکنند که ما اگر بخواهیم برای نمایشگاه خود را نظارت بنحو خیلی کامل روی دستگاههای خارج وا

آنقدر منافقه و همایده میدهیم که وقت آن میگذرد بنج محتسبیار دزا یخنا شده است ماعم قول کرده ایم نهوده نظرت میگویند غلط است عوضش کنید آئین نامه میگویند ایس است تطبیق باشایط روز نمیکند عوضش کنید ولی همی قیمتی تمیتواند و هیچکس حق ندارد که قسمتی از دخل و خرچ مملکت را از نظارت قومند بوسیله یکی از نیزگهای مقرانی مستثنی باشد ما خیلی ساده در لایحه قانون محاسبات عمومی مستثنی بیشود یعنی از نظارت مجلس شوراول بر امور مالی مملکت است وقتی مؤسسه ای از شمول قانون محاسبات عمومی مستثنی میشود و چنین کاری خلاف قانون اساسی ملی و قوه مقننه مستثنی میشود و چنین کاری خلاف قانون اساسی است ولی متأسفانه فرمول پیدا کرده ایم بعضی از مؤسسه مجلس خصوصی برایشان درست میکنیم تا مجلس خصوصی برای آنها قانونگذاری بکند و باین وسیله آنها را از نظارت رئیس - آفای قوام صدری بفرمائید.

قوام صدری (معاون وزارت دارائی) - بالاجازه مقام ریاست با آنکه از خود لایحه باید خود جناب آفای دکتر رضیائی غربی حضور تان عرض کند...

رئیس - آفای قوام صدری شوراول لایحه است.

قوام صدری - اشاره فرمودند این دور زدن از مقررات

است چون من میل ندارم عبارتی را که فرمودند عرض کرده شم یک قدری شسته تر عرض میکنم در این لایحه بیش باد شده است که مخارج یک دستگاه مملکتی از نظارت مجلس

شورای ملی خارج بشود بلکه آنچه که در این لایحه بیش باد شده است این است که تشریفات و مقررات خاصی را که خاصه مسنهگاهی دولتی است: بنابراین موضع خاصی که این نمایشگاه و حوزه عملیاتی دارد. این نوع تشریفات را انجام ندهد.

اینکه نظارت مجلس شورای ملی را درون کردن از مخارج یک نشکنی خیلی باهم فاصله دارد انصافاً دولت بود که تمام فریادهای نمکنی مر بوط تمام دستگاههای عمومی را در

وجود چهار سالیانه منعکس کرد و آورد در محضر مجرتم بعض شورای ملی و در اختیار این دستگاه گذاشته است و قبض و غر آن چندموقع تصور آئین نامه وجه در طی سال

پیش اینجا استدلال میکنند که ما اگر بخواهیم برای نمایشگاه خود را نظارت بنحو خیلی کامل روی دستگاههای خارج وا

در ماده واحد تشکیل شرکت سهامی نمایشگاههای

بنیان نهاده ایکد است این ایجاد بجای شرکت سهامی فقط

همان سازمان نمایشگاههای اینالی ایران باقی بماند و شرکت سهامی حذف گردد.

با تقدیم احترام - ضیاء احمدی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در ماده واحد تشکیل شرکت سهامی نمایشگاههای

بنیان نهاده ایکد است این ایجاد بجای شرکت سهامی فقط

همان سازمان نمایشگاههای اینالی ایران باقی بماند و شرکت سهامی حذف گردد.

(شرح زیرخوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

بنیان نهاده ایکد است این ایجاد بجای شرکت سهامی نمایشگاههای

بنیان نهاده ایکد است این ایجاد بجای شرکت سهامی فقط

همان سازمان نمایشگاههای اینالی ایران باقی بماند و شرکت سهامی حذف گردد.

با تقدیم احترام - ضیاء احمدی

رئیس - لایحه پیشنهاده برای شورای مخصوص به کمیسیون بیان
هر بیو ط ارجاع میشود .
۱۰ - نقدیم دوفقره لایحه بوسیله تیمسار معاون
وزارت جنگ

رئیس - نیمسار سپید کاتوزیان بفرمائید .
سپید کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - با اجازه
مقام راست از سال ۴۵ هفت اسواران از ارتش شاهنشاهی به
ژاندارمری مأمور است و در این مورد لایحه نقدیم میشود که

اگر تصویب بفرمائید این هفت اسواران به ژاندارمری کل
کشور برگرد و همچنین لایحه دادگستری تقدیم میشود که دعوای
اشخاص علیه دولت اشکانی را برای وزارت جنگ بوجود
آورده که در صورتیکه تصویب بفرمائید طبق لوایحه نقدیمی
فعلی بمقوع اجر اگداشته شود .

رئیس - به کمیسیون بیان هر بیو ط ارجاع میشود .
۱۱ - نقدیم دوجلد فیرست طرحهای برنامه
عمرانی چهارم بوسیله آقای معاون وزارت دارائی
رئیس - آقای قوام صدری بفرمائید .
قوام صدری (معاون وزارت دارائی) - با اجازه مقام
محترم راست دوجلد فیرست طرحهای عمرانی بر نامه چهارم
طبق ماده ۱۷ قانون بر نامه عمرانی چهارم برای استحضار
مجلس محترم نقدیم میشود .

۱۲ - اخذرای نهائی و تصویب لایحه قانونی
و اصلاح از مجلس سنای ارجاع به واریز اسناد
علی الحساب و امامهای برداختی خزانه داری کل
وابلاغ بدولت

رئیس - لایحه از مجلس سنای ریشه دهنده میتواند به
واریز اسناد علی الحساب و امامهای برداختی خزانه داری کل
که برای اخذرای نهائی قوائمه شد .
(شرح زیرخوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی
گزارش کمیسیون شماره چهار (بودجه) درخصوص
لایحه شماره ۲۲۰۸ - ۱۳۴۷/۲/۱۰ دولت راجع بواریز
اسناد علی الحساب و امامهای برداختی خزانه داری کل که طی
مراسله شماره ۲۳۹۱ - ۱۳۴۷/۳/۲۶ ل - ق - ۱۷۱ از آن

باشخوئی - کلانتر هرمزی - دکتر اسدی - جامائی -
جوانشیر - صادقی - محمدولی فراچورلو - دکتر زغفرانلو -
امیر احمدی - ثامنی - هنیند زرآور - دکتر متین -
بانوز احمدی - هنیند کیاگوری - اصولی - دکتر بقائی بزدی -
دکتر هواگیمان - بینیا - دکتر میرعلاء - هنیند بروشانی -
امام مردوخ - فیاض فاضلی - فولادوند - دکتر رفیعی -
هنیند اربابی - دکتر کفائی - دکتر برتو اعظم - هنیند
معتمدی - دکتر محققی - هانی - بانو دکتر دولتشاهی -
دکتر ضیائی - هنیند قادر بنایا - هنیند عترت - عجم -
اویله - روستا - بیداری - شهرستانی - بانو تربیت - دکتر
بهبهانی - عباس میرزاچی - هنیند ریاحی - دکتر بزدان بنایا -
هنیند یارمحمدی - دکتر رهمنوری - هنیند برومند -
پور بابائی - دکتر فربوز - ظفر - داشمند - ضیاء احمدی -
دکتر بگانگی - هنیند اردلان - دکتر حزانی - هنیند
فروهر - انشاء - دکتر مهدوی - مریدی - کریم بخش
سعیدی - دکتر دادرف دکتر رفعت - غلام نیاکان - سرضا زاده -
سرتیپ حکیمان - محسن مهر - ادب سمعی - سلشکر
همایونی - دکتر امامی خوئی - بختیاری پور - دکتر غنی -
فاضی زاده - روحانی - ریگی - هنیند اسدی سمعی -
دکتر بیت منصور - دکتر حکیم شوشتاری - دکتر عاملی
تهرانی - هنیند کیا - رضوی - همچنانی - سلیمانی -
(آراء مأخوذه شماره شد و نتیجه بقرار ذیر اعلام
گردید) .

آراء موافق : ۱۷۰ رأی .

رئیس - لایحه با ۱۷۰ رأی موافق به اتفاق آراء
تصویب شد بدولت ابلاغ میشود .

موافقین - آقایان :

پدرامی - آموزگار - برویزی - فخر طباطبائی -
کمالوند - کلانتری - حیدر صائبی - یوسفی - دکتر مهدی
اهری - فضائلی - هنیند زنجانی - شیخ بهبائی - مسعودی -
شیخ الاسلامی - بدرصالحان - دکتر مدنی - ابوزد - رامبد -
هنیند صائبی - هنیند برویز ببودی - دکتر اعتمادی -
فخر بوشیری - دکتر رشتی - دکتروحدتیان - بانده - هنیند
بر ایعیی - سرتیپ پور - مصطفوی - محمد اسدی - دکتر
رضوانی - دکتر صالحی - مهرزاد - بانو نیره سعیدی - دکتر
سکی - ملک افضلی - دکتر حبیب اللهی - دکتر سعید حکمت -
کوزن - پروفسور مخبر فرمند - مروتی - هنیند معینی -
برهاد پور - کاسمی حق شناس - جوادی - سرتیپ وحدانیان -
معیری - دکتر درودی - میارکی - هنیند عطانی - بانو
پیچ سعیی - دکتر صدر - پژشکپور - دکتر امین - دکتر
شروعت - دکتر همایون فربود - فیضی - پرلی - شکیبا -
رسنگانی - دکتر کلانی - هنیند ارفع - صدقیانی زاده -
پیشکی - هنیند ریاضی - ملک زاده آملی - ایلخانی پور -
لخاچی - ترک گززاده - پور ساطع - صائب - دکتروند - بیات
هنیند احوان - سلیمانی کاشانی - معزی - دبیم - هنیند
سیه الدینی - خانلر قراجورلو - صادق سمعی - دکتر خطیبی - عماری
گثر اسفندیاری - دکتر عظیمی - سرشکر نکو زاد -
سلیمی - هنیند جلالی نوری - محدث زاده - دکتر مجیمی -
ابراهیمی - سرتیپ پور - مصطفوی - محمد اسدی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جله ۷۰

دکتر رضوانی - دکتر سلحشور - بهر زاد - پانو نیرد سعیدی - دکتر ملکی - جملت افضلی - دکتر حبیب اللبانی - دکتر سعید خاکم خواجه نوری - دکتر ستوه - دکتر سعید - فرهاد پور - دکتر قبرمان - کاسمی - کورس - پرسفسور مخبر فرهمند - مروتی - مهندس معینی - حقشناش - جوادی - سرتیپ وحدلیان - معیری - دکتر درودی - مبارکی - مهندس عصائی - پانو ایجادی سعیی - دکتر صدر - برشکور - دکتر امین - دکتر شربعت - دکتر کلالی - مهندس ارفع - صدقیانی شکیبا - ارجمندی - دکتر کلالی - مهندس زبده - مالکزاده آملی - ایلخانی پور زاده - برشکنی - مهندس زبده - مالکزاده آملی - ایلخانی پور اخلاقی - زرگزاده - پوراطاطع - صائب - دکتر برومند - بیات - مهندس اخوان - سیمانی کاشانی - معزی - دیبیم - مهندس سهم الدینی - خانلر قراجولو - صادق سعیی - دکتر خطیبی - عامری - دکتر اسفندیاری - دکتر عظیمی - سرلشکر نکوزاده - صالحی - مهندس جلالی نوری - محدث زاده - دکتر نجمی - شاخوئی - کلانتر هرمزی - دکتر جاماسبی - جوانشیر - صادقی - محمدولی قراجولو - دکتر نزغفرانلو - امیر احمدی - نامنی - مهندس زرآور - دکتر مثنی - پانو زاهدی - مهندس کیا کجوری - اسولی - دکتر بقائی بزذی - دکتر هوایکیان - بهنیا - دکتر میرعلاء - مهندس پروشنی - امام مردوخ - فیاض فاضلی - فولادوند - دکتر رفیعی - مهندس اربابی - دکر کفانی - دکتر پرتو اعظم - مهندس معمتمدی - دکر محظی - مانی - پانو دکتر دولتشاهی - دکر ضیائی - مهندس قادر بناء - مهندس عترت - عجم - اولیاء - روسنا - بهادری - شهرستانی - پانو تریبت - دکر بیهانی - عباس میرزا - مهندس دیباخی - دکر بیزان بناء - مهندس یارمحمدی - دکر رهمندی - مهندس برومند - پور بابانی - دکتر فربور - ظفر - داشمند - ضباء احمدی - دکر یگانگی - مهندس اردلان - دکتر خزائی - مهندس فروهر - اشاء - دکتر مهدوی - مربدی - کریم بخش سعیدی - دکتر دافر - دکتر رفت - غلام نیاکان - دهزاده احمدی - سرتیپ حکیمان - محسنی مهر - دیب سعیی - سرلشکر همایونی - دکر امامی خوئی - بختیاری پور - دکر غنی - قاصی زاده - روحا نی - دیگری - مهندس اسدی سمعیع - دکر بیت منصور - دکر چکیم شوشری - دکر

جله ۷۰

عاملی تبرانی - مهندس کیا - رضوی - مهاجرانی - سلیمانی - ۱۳ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون فرهنگ و هنر راجع به خرید اراضی و ابینه و تأسیسات برای حفظ آثار تاریخی و باستانی و ارسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم لایحه راجع به خرید اراضی و ابینه و تأسیسات بمنظور حفظ آثار باستانی مطرح است فرائت میشود:

(شرح زیر خواهد شد.)

گزارش شور دوم از کمیسیون فرهنگ و هنر

مجلس شورای ملی

کمیسیون فرهنگ و هنر در جلسه ۲۵ خرداد ماه ۱۳۴۷ باحضور آقای بر تومعاون وزارت دادگستری و آقای زاد عابون وزارت فرهنگ و هنر لایحه شماره ۶۰۸/۹/۴۶ دولت راجع بخرید اراضی و ابینه و تأسیسات بمنظور حفظ آثار باستانی را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۲۱ چاپ شده است پیشنهاد رسیده اضافاتی شرح زیر مورد تصویب قرارداد.

اینکه گزارش آن به مجلس شورای ملی تقدیم میگردد.

قانون خرید اراضی و ابینه و تأسیسات برای حفظ آثار تاریخی و باستانی

ماده ۱ - هرگاه برای حفظ آثار تاریخی و باستانی تعمیر و مرمت آنها و همچنین بهتر نمایاندن آثار مزبور و اجرای این اعمالات حفاری و بررسیهای باستانی احتیاج بخرید اراضی و ابینه و تأسیسات متعلق به افراد یا مؤسسات خصوصی باشد وزارت فرهنگ و هنر طبق مفاد این قانون عمل میکند.

ماده ۲ - خرید اراضی و ابینه و تأسیسات از طرق توافق صورت خواهد گرفت.

ماده ۳ - هرگاه نسبت به این اراضی و ابینه و تأسیسات بین وزارت فرهنگ و هنر و مالک یا مالکان توافق جاصل نشود ببای اراضی و ابینه و تأسیسات مذکور بوسیله هیئت مرکز از وزیر کشور - دادستان کل - مدیر کل ثبت یا نامه اندکا

مذاکرات مجلس شورای ملی

صفحه ۱۷

ماده ۵ - تصرف اراضی و ابینه و تأسیسات قبل از برداخت تمام قیمت و با وجودی که در بندهای فوق تعیین شده مجاز نیست هنگر باز پایت فروشند پایا صاحب حق.

ماده ۶ - در صورتی که مالک یا زارع یا متولی و یا مستأجر به انتقال یا تحویل اراضی و ابینه و تأسیسات رضایت ندادستان محل پس از اطلاع بر اینکه قیمت اراضی و ابینه و تأسیسات و وجودی که طبق این قانون متعلق میگیرد در صندوق ثبت توزیع شده است سند انتقال ملک مورد نظر را اعضا و نسبت بد تخلیه و تحویل ملک مذکور رفوا اقدام مینماید.

تبصره - در موادی که تشخیص وزارت فرهنگ و هنر اقدامات فوری استخفاخی برای حفظ اراضی و ابینه و تأسیسات مورد معامله ضروری باشد وزارت فرهنگ و هنر میتواند قبل از بیان شرایط خرید و تصرف پنجون مقصی و در صورت لزوم با همکاری مأموران انتظامی اقدامات استخفاخی بعمل آورد.

ماده ۷ - آئین نامه مربوط به اجرای این قانون به پیشنهاد وزارت فرهنگ و هنر تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

مخبر کمیسیون فرهنگ و هنر - مجید محسنی

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری به مجلس شورای ملی کمیسیون دادگستری در جلسه دهم تیر ماه ۱۳۴۷ با حضور آقای زاد معافون وزارت فرهنگ و هنر لایحه دولت راجع بخرید اراضی و ابینه و تأسیسات بمنظور حفظ آثار باستانی را برای شور دوم مطرح نمود و با اصلاح یافته موردنایید کمیسیونی های مربوط قرار گرفت لا یخد را تصویب رسانید.

اینکه گزارش آن به مجلس شورای ملی تقدیم میگردد.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر حسن مثنی

گزارش شور دوم از کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی به مجلس شورای ملی

کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی در جلسه سیزدهم تیر ماه ۱۳۴۷ با حضور آقای ممتاز معافون وزارت

آنچه باوجود به نظر کارشناسان تعیین خواهد شد و تضمین هیئت قفعی است در این مورد علاوه بر قیمت تعیین شده بزرگ نه برداخت خواهد شد و هرگاه مالک در ملک مورد معتمله - کن باشد علاوه بر پنج درصد فوق ده درصد دیگر نسبت تعیین شده افزوده خواهد شد و هرگاه محل اعماشه او منحصر بین آمد آن ملک باشد با توجه درصد قیمت تعیین شده بزرگ نه برداخت خواهد گردید.

تبصره ۱ - در مورد اراضی مشمول قوانین و مقررات سلاحدات ارضی و زیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی یا سینهادهایی و زیر کشور یا تنایندۀ اعضوهای خواهد بود.

تبصره ۲ - حق کسب ویژگی که محل کسب آنان در اجرای این قانون ازین میروند طبق آئین نامه احرائی در فرمان اجرای این قانون ازین میروند طبق آئین نامه احرائی در فرمان ازین میروند.

ماده ۴ - نسبت به اراضی مورد احتیاج که طبق مقررات سلاحدات ارضی بین زارعین تقسیم و بایان فروخته شده و یا درزده شده است پنجوزیر اقدام میگردد:

الف - در مورد اراضی که در اجرای قانون اصلاحات زارعین تقسیم و بایان فروخته شده است طبق ماده ۲ این قانون عمل خواهد شد.

ب - در مورد اراضی که در اجرای مقررات مرحله

ز - زارعین اجراء داده شده است وزارت فرهنگ و هنر سن برداخت ارزش ملک بمالک حق اساسی و کلیه حقوق زارعین را بایران مطابق خریداری خواهد نمود.

ج - در مورد اراضی موقوف که به اجراء داده شده بین حق اساسی و کلیه حقوق زارعین از طریق توافق

خریداری وزارت فرهنگ و هنر قائم مقام مسأله در مورد درزده نسبت بدینکه مدت اجراء خواهد شد.

د - در صورت عدم توافق بین وزارت فرهنگ و هنر

ازین در مورد بنبیو بندج نظر وزارت اصلاحات ارضی و

دان رستائی در تعیین ارزش حق اساسی و کلیه حقوق زارعانه

ازین قضی خواهد بود در این موردنیز علاوه بر ارزش

بین شده از طرف وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی

ازین مندرج در ماده ۳ این قانون بر حسب موزاد اضافه

برداخت خواهد شد.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۰ - خرید اراضی و اینبه و تأسیسات از طریق توافق صورت خواهد گرفت.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده دوم رأی میگیریم خانهها و آقایانیکه موافقند خواهند بین برداخت ارزش ملک بمالک حق السعی و کلید حقوق را زنده زارعین را با توافق خریداری خواهد نمود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۱ - هرگاه نسبت بیهای اراضی و اینبه و تأسیسات

بین وزارت فرهنگ و هنر و مالک یا مالکان توافق حاصل نشود بیهای اراضی و اینبه و تأسیسات مذکور بوسیله هیئت مرکب از وزیر کشور - دادستان کل - مدیر کل ثبت‌یارانی‌بندگ آنها با توجه به نظر کارشناسان تعیین خواهد شد و تصمیم هیئت قطعی است در این‌موردن علاوه بر قیمت تعیین شده پنج درصد نیز اضافه برداخت خواهد شد و هرگاه مالک در ملک مورد تعیین از این ساکن باشد علاوه بر پنج درصد فوق دو ملک دارد گردد. معاامله ساکن باشد پاتر زده برداخت خواهد شد و هرگاه محل اعشار بقیمت تعیین شده افزوده خواهد شد و هرگاه محل اعشار منحصر بدرآمدان ملک باشد پاتر زده درصد قیمت تعیین شد نیز از این بابت بدوا برداخت خواهد گردید.

تبصره ۱ - در مورداراضی مشمول قوانین و مقررات

اصلاحات اراضی وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روزنامه نهاده ایندگان و بجای وزیر کشور بیانندگان اوضاع هیئت خواهد شد.

تبصره ۲ - حق کسب و بیشه کسانیکه محل ک

آن در اثر اجرای این قانون از میروند طبق آنها

اجرا این این قانون برداخت خواهد شد.

رئیس - در ماده سوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

بماده سوم رأی میگیریم خانهها و آقایانیکه موافقند خواهند انجام عملیات حفاری و بررسیهای بستانی احتیاج بخورد اراضی و اینبه و تأسیسات متعلق به افرادیا مؤسسات خصوصی باشد وزارت فرهنگ و هنر طبق مقادیر قانون عمل میگند.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

بماده اول رأی میگیریم خانهها و آقایانیکه موافقند خواهند بیکتم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم

اصلاحات ارضی و تعاون روستائی لایحه دولت زاچ بخورد اراضی و اینبه و تأسیسات بمنظور حفظ آثار باستانی را برای شور دوم مطرح نمود و گزارش کمیسیون فرهنگ و هنر را در این مورد عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آن ب مجلس شورای ملی تقدیم میگردد. مخبر کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی - مهندس اندی سمیع

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی ب مجلس شورای ملی کمیسیون دارائی در جلسه ۲۹ خردادماه ۱۳۴۷ با حضور نمایندگان دولت لایحه راجع بخورد اراضی و اینبه و تأسیسات بمنظور حفظ آثار باستانی را برای شور دوم مطرح نمود و گزارش کمیسیون فرهنگ و هنر را در این مورد عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آن ب مجلس شورای ملی تقدیم میگردد: مخبر کمیسیون دارائی - دکتر رفیعی

گزارش شور دوم از کمیسیون کشور ب مجلس شورای ملی کمیسیون کشور در جلسه سوم تیرماه ۱۳۴۷ با حضور آقای زاد معافون وزارت فرهنگ و هنر لایحه دولت راجع بخورد اراضی و اینبه و تأسیسات بمنظور حفظ آثار باستانی را برای شور دوم مطرح نمود و گزارش کمیسیون فرهنگ و هنر را در این مورد عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آن ب مجلس شورای ملی تقدیم میگردد. مخبر کمیسیون کشور - مصطفوی نائینی

رئیس - ماده اول مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - هرگاه برای حفظ آثار تاریخی و پیشانی و

تمیر و مرمت آنها و هجین بیه نمایندگان آثار میتوانند انجام عملیات حفاری و بررسیهای بستانی احتیاج بخورد اراضی و اینبه و تأسیسات متعلق به افرادیا مؤسسات خصوصی باشد وزارت فرهنگ و هنر طبق مقادیر قانون عمل میگند.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

بماده اول رأی میگیریم خانهها و آقایانیکه موافقند خواهند بیکتم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم

تأسیسات و وجوهی که طبق این قانون تعلق میگیرد در صندوق ثبت تدوین شده است سند انتقال ملک مورد نظر اعفاء و نسبت بد تخلیه و تحويل ملک مذکور فوراً اقدام مینماید.

تبصره ۱ - در مواد دیگر ب تشخیص وزارت فرهنگ و هنر اقدامات فوری استعفای این فراید و اینبه و تأسیسات مورد معامله ضروری باشد وزارت فرهنگ و هنر میتواند قبل از پایان شرایط خرید و تصرف بنحو مقننی و در صورت لزوم با همکاری مأموران انتظامی اقدامات استعفای عمل آورد.

رئیس - در ماده ششم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ششم رأی میگیریم خانهها و آقایانی که موافقند خواهش میکنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده هفتم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۷۰ - آین نامه مربوط به اجرای این قانون به پیشنهاد وزارت فرهنگ و هنر تصویب هست و تیران خواهد رسید.

رئیس - در ماده هفتم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده هفتم رأی میگیریم خانهها و آقایانی که موافقند خواهش میکنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده هشت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - تصرف اراضی و اینبه و تأسیسات قبل از برداخت نام قیمت و یا وجوهی که در بندهای فوق تعیین شده فوجاریست مگر با راضیت فروشندۀ یا صاحب حق.

رئیس - در ماده پنج نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در پنج رأی میگیریم خانهها و آقایانیکه موافقند خواهش میکنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ششم فوجاریست میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - در صورتیکه مالک بازار ارع بامتولی و یا مستأجر نقل با تحويل اراضی و اینبه و تأسیسات رضایت ندهد ذمتن محل بین از اطلاع براینکه قیمت اراضی و اینبه و مصطفوی نائینی - دکتر وحدینا - کمالوند - دکتر مدنی -

بوبشیری - یوسفی - شکیبا - کلابتی - عبد الحسین طباطبائی -
دکتر مهدی - بینیان - اشاغی - دکتر مبدوی - اولیاء - دکتر
پیغمبری - اخلاقی - پرده لی - پوریا بانی - مهندس عترت - تامینی -
دکتر مجتبی - خنجر - دکتر عاملی تبرانی - مهندس بار محمدی -
زیزکریز - دکتر سالکی - مهندس ازدان - کلانتر هرمزی -
دکتر خانلی - رضوی - مبارکی - پرشکپور - مهندس عطائی - دکتر
قبرمان - ادب سمعی - فولادوند - دکتر رفعت - مهندس عطائی -
دکتر قبرمان - ادب شمعی - فولادوند - دکتر رفعت -
بانوی ایجاد سمعی - سلیمانی - بانو تریت - بختیاری پوز - دکتر شبی
امین - صائب - حیدر صائبی - بانو زاهدی - جوانشیر - مهندس
زیاحی - تیمسار وحدایان - دکتر فریور - تیمسار حکیمیان -
هندس زیاحی - ارسنجانی - دکتر صدر - تیمسار
دکتر عظیمی - صادق سعیدی - دکتر بیت منصور - ملکزاده
آملی - دکتر رفیعی - هانی - فیاض فاضلی - دکتر رضوانی
فیضی - اربیکی - بانو دکتر دولتشاهی - دکتر کلالی - دکتر
رنژانی - فیضی - اربیکی - بانو دکتر دولتشاهی - دکتر کلالی -
معزی - بانو سعیدی - کزم بخش سعیدی - شاخوئی - پور سلطان -
دکتر شریعت - مهندس پروشاپی - دکتر صالحی - دکتر
بروند - مهندس جلالی نوری - دکتر خطیبی - دکتر رهبری -
دکتر شریعت - مهندس پروشاپی - دکتر صالحی - دکتر رهبری -
دکتر اخوان - مهندس قادر بنای - صدقیانی زاده - دکتر هنروردی -
دکتر حکیم شوشتاری - صالحی - عامری - دکتر درودی -
دکتر فکانی - بیادری - عجم - مهندس زرآو - دکتر
زعفرانلو - دکتر امامی خوئی - بیات - دانشنه
دکتر بقائی بزرگی - ملک افغانی - دکتر اسفندیاری -
خوئی - بیات - دانشمند دکر بقائی بزرگی - ملک افغانی -
پادری - عجم - مهندس زرآور - دکتر زغفرانلو - دکتر امامی
ایرانی - امام مردوخ - ایلخانی پور - مرتوی - دکتر فربود -
دکتر بزرگان بناد - نیاکان - دکتر متین - اصولی -
مهندس سهم الدینی - دکتر بزرگان بناد - نیاکان - دکتر متین -
ایلخانی پور - هروتی - دکتر فربود - مهندس سهم الدینی -
دکتر بزرگان بناد - نیاکان - دکتر گاگیک - ضیاء احمدی -
همایونی - دکتر پرتو اعظم - دکتر گاگیک -
دیبهم - قاضی زاده - سلیمانی کاشانی - مهندس اربیل -
دکتر غنی - شهرستانی - دکتر ستوده - جوادی - حقشنس -
پرشکی - کورس - صادقی - دکتر حبیب اللہی - مهندس
بروند - مهندس کیا - دکتر نجیمی - فراچوبلو -
میرزا کیا - دکتر نجیمی - فراچوبلو - عباس میرزا کیا - معیری -
خانلر فراچوبلو - محدث زاده - مهندس کیا کجوری - کاسمی -
کیا کجوری - کاسمی - خواجه نوری - دکتر جواد
خواجه نوری - دکتر فیصل علاء - مهندس قاسم معینی - دکتر جواد
سعید - پروفسور مخبر فرهمند - ملکی - شیخ بهائی - دکتر
فرهمند - ملکی - دکتر بهبیانی - شیخ بهائی - معونة
فضلی - امیر احمدی - سر لشکر نکوزاد - اهری -
(آراء مأخوذه شماره شد و نتیجه بقرار ذیل اعلام
مبنی بر مذکور شد) مهندس زیجاجی - هبرزاد - دکتر سعید حکمت - جامی

از شعب برای هر کمیسیون لازم است انتخاب کنندیعنین مینماید.
هر شعبه مطابق آن تعداد با درنظر گرفتن اطلاعات و
سابقه و تمایل نمایندگان اعضاء هر کمیسیون زیارتی مخفی
و باورده و اکثریت نسبی انتخاب میکند.

برای این انتخاب حضور دو ثلث اعضا شعبه پژوهی
است.

عدة اعضاء کمیسیونها با استثنای کمیسیون غرایش و
محاسبات که شش نفر است مطابق تشخیص هیئت رئیسه از
دوازده نفر بیالا خواهد بود.

علاوه بر کمیسیونها مذکور مجلس میتواند در موارد
لازم کمیسیونها فوق العاده و مخصوص برای وظائف معین
انتخاب کند.

ماده ۱۱۸ - هرگاه پیشنهاد حذف نسبت بیکی از مواد
لایحه یا طرح درشور پایه ای داده شود ، پیشنهاد قرائت و نسبت
پیشنهاد حذف بس از
تصویب بقیه مواد مطرح و بعداز توضیح پیشنهاد دهنده و
افشارات یک مخالف ویک موافق نسبت به پیشنهاد اخذ رأی
خواهد شد.

درصورتیکه پیشنهاد حذف تصویب نشود نسبت بخود
ماده رأی گرفته خواهد شد.

ماده ۱۱۹ - هنگام اخذ رأی نسبت به ماده هرگاه
پیشنهاد حذف قسمی از آن بشود پس از توضیح پیشنهاد دهنده
و افشارات یک مخالف ویک موافق نسبت به پیشنهاد اخذ رأی
بعد از رأی بعمل خواهد آمد و در صورت عدم تصویب پیشنهاد
حذف نسبت بتمام ماده رأی گرفته خواهد شد.

اصلاحات در سایر مواد

۱ - تبصره دوم ماده ۶۴ بشرح زیر اصلاح میشود :
تبصره ۲ - لوایح و طرحایشکد برای اخذ رأی نایابی
از مجلس سنامجلس شورای ملی عوتداده می شود درصورتیکه
تفصیلی در آنها داده شده باشد و مقول آنها اعلام و اخذ رأی
نسبت به اجزاء دستور مجلس بعد قرار امری گیرد و هر آنکه
لوایح و طرحایشکد و تمایل نمایندگان تعداد اعضا را که هر یک

یوزدایی را می داند را بدینه - مهندس اسدی سمیع - فخر طباطبائی -
مریمی - دکتر اسدی - مهندس صائبی - شیخ الاسلامی -
ابوزید - بدرا امی - دکتر اعتمادی - محمد اسدی - پرویزی -
آمزیدکی - فرهادپور - مهندس ابراهیمی - بدرا صالحیان -
دکتر دادر - روحانی - مهندس معتمدی - مهندس پرویز
سیسی - دکتر رشتی - پاینده - مصطفوی نائینی - دکتر
وحیدی - کمالوند - دکتر مدنی - یوسفی - شکیبا -
کارشنی - عبدالحسین طباطبائی - دکتر مهدی - بینیا -
انسوند - دکتر هرمزی - اولیاء - دکتر خیامی - اخلاقی -
بودنی - زیارتی - مهندس عترت - تامنی - دکتر محققی -
غفاری - دشتر غافلی تبرانی - مهندس یارمحمدی - زدگن زاده -

۱۶ - طرح و تصویب عزراش مربوط به اصلاح
پاره ای از مواد آئین نامه داخلی مجلس شورای ملی
رئیس - گزارش اصلاح پاره ای از مواد آئین نامه
داخلی مجلس شورای ملی مطرح است فرائت میشود .
(شرح زیر خوانده شد)

ساخت مقدس مجلس شورای ملی

بیرون کرایش شماره ۳۴۹/۲۵/۲۱۳۴۷ ارجاع باصلاح
بزرگی از مواد آئین نامه داخلی مجلس شورای ملی و با توجه
ساختگان حلسه مورخ ۱۳۴۷/۲/۳۱ مجلس شورای ملی ،
یشنهاد رسیده از طرف نمایندگان محترم درجلسه مورخ
۱۳۴۷/۲/۳۱ هیئت رئیسه باحضور آقا پیشنهاد دهنده
میرزرسیدگی قرار گرفت و با توجه به پیشنهاد مزبور گزارش
نیز شرح بیرون اصلاح گردیده و گزارش آن را برای تصویب
نهی مجلس شورای ملی تقدیم میارد .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

اصلاحات پیشنهادی در ماده ۲۰ - ۱۱۸ -

ماده ۲۰ - کمیسیونها دائمه بعد وزارتخاندها بد
قصد کمیسیونها عربی - بودجه - برآمدان - محاسبات
بعضی - امور استخدام و سازمانهای اداری - رسیدگی سوالات
کمیسیون عسکری مجلسین خواهد بود .

در این امری هر دو راجل سیده رئیس مجلس با درنظر گرفتن

مجلس سنا فرستاده شده است تغییراتی داده شده و عودت داده باشند لواج و طرح جایی مزبور چاپ و به کمیسیونها مر بوط ارجاع عمیق شود که نسبت به همان تغییرات اخبار نظر نموده به مجلس گزارش دهند.

کلیه تغییرات حاصله اعم از آنکه مورد تصویب کمیسیونها قرار گرفته باقی از گرفته باشد باید جایب و ضمیمه گزارش گردد.

۱ - در بنده ج ماده ۷۳ اضافه شود : «بر نامه های عمر ای جند ساله کشور».

۲ - جمله آخر ماده ۱۹۸ بصورت زیر اصلاح شود : بر نامه دولت وقتی در دستور مجلس قرار می گیرد که

لاقل بیست و چهار ساعت قبل طبع و توزیع شده باشد و پس از طرح در مجلس و مذاکرات مخالف و موافق و توضیحات دولت رأی اعتماد گرفته خواهد شد.

۳ - رئیس - نسبت به اصلاحات آئین نامه نظری نیست.

(اظهاری نشد) باین اصلاحات رأی میگیرم خانم ها و آفایانیکه موقوفه خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاسته) تصویب شد. ضمیمه آئین نامه موجود مجلس خواهد شد.

۱۵ - اعلام وصول و قرائت یک نامه رسیده از دولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات

رئیس - نامدای از دولت رسیده است برای اطلاع مجلس قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد) شاحت مقدس مجلس شورای ملی با رعایت ماده واحده «قانون نحوه خرید ماشین آلات و سایر لوازم برای اجرای طرحهای مصوب بر نامه های عصر این کشور مصوب ۲۶ خرداد ماه ۱۳۴۵» موافقت نامه اعتباری به منظور تأمین نود درصد از هزینه های ارزی خریدی هزار

دستگاه تلفن که جمع کل هزینه ارزی مزبور بالغ بر ۳۴۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال است با شرکت آلمانی زمینس آ.ک. در تاریخ ۴۷/۲/۱۸ منعقد گردید. است. اعتبار مذکور در

سد قسط نسبت به سفارش بصورت سفته باز پرداخت میگردد و سرسید اولین قسط دوازده ماه بعد از تاریخ هر سفارش میباشد. این گزارش در اجرای تبصره (۲) ماده واحد فوق الذکر تقدیم میگردد.

۱۶ - بیانات بعد از دستور آقای رامبد

رئیس - چون فعلاً مطلب دیگری در دستور نداریم...
رامبد - چند دقیقه بعنوان بعد از دستور عربی

داشت

رئیس - بفرمائید.

رامبد - مطالبی که بپردازیم رسید متأسفانه طبق معمول در قبل بعرض مجلس شورای ملی جتین روزه ای را تجویز نمیکند. جهت خواسته دولت در بعضی جایز تحریف گردید و دموکراسی امروز ما جتین روزه ای را تجویز نمیکند من از مقام محترم ریاست مجلس استفاده میکنم توجه و عنایت بفرمایند تا مسئولیتی را که بعنوان رئیس مجلس شورای ملی قبول کرده اند در جهت همکاری تزدیک بادولت فراموش نشود اگر در مجلس گفته میشود بول را که میگیرید حساب را ملت بدھیو باز مینهای راک متصدیان دولتی از عالم ملت تسخیر کرده و تجاوز کرده اند حساب را برسد این نیست که بنویسنده کیل مجلس از مسیل خواران حمایت میکند بنده یک بار اصل ۱۳ قانون اساسی را جازمه میخواهم که خواه

«مذاکرات مجلس شورای ملی از برای اینکه توجه آپ بموضع اجر اگذارده تواند شد باید علیه باشید و نامدویی و تماساچی مطابق نظامنامه داخلی مجلس حق حضور و استئنان دارند بدون اینکه حق نطق داشته باشند تمام مذاکرات مجلس را روز نامجات میتوانند بطبع برسانند بدون تعزیز و تغییر معنی تاعله ناس از مباحث مذاکره و تفصیل گزارش مطلع شوند» بنابراین بنده بعرايضم خانمه میدهم و استئنان میکنم مجلس شورای ملی تحت ریاست جناب آقای مینه راضی رویه ای اتخاذ بفرمائید که اصل رکن چهارم مژوه بتصور یک دستاویز تبلیغاتی در دستگاه اجرائی قرار نگیرد (احسن).

۱۷ - ختم جلسه

رئیس - بالاجازه خانم ها و آفایان، جلسه امروز را ختم میکنیم تاریخ و دستور جلسه آینده بعداً باطلاع همکار محترم خواهد رسید.

(د) و پنجاه دقیقه صبح جلسه ختم شد

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاض

حوالات
ریاست محترم مجلس شورای ملی

حواله شد مقرر فرماندهی وزیر آب و برق در مجلس شورای ملی حضور یافته و پرسشیهای زیر پاسخ گوید.

- ۱ - علته خاموشی های مکرر و گسترده شهر تهران چمیباشد.
- ۲ - جرا ناکنون برای جلوگیری از اینگونه حوادث بیشینه های لازم بعمل نیامده است.
- ۳ - نسبت تعقیب و با تغییر مسئولین و متصدیان امر جد اقامی صورت گرفتادست.
- ۴ - میزان درآمد و هزینه های بر سری شرک منطقه ای برق تهران از تاریخ تأسیس تاکنون چه مبلغ میباشد؟ با احترام دکتر فضل الله صدر

ریاست معظم مجلس شورای ملی

فتنمنی است به جناب آقای نخست وزیر اطلاع داده شود تا برای پاسخ گفتن بمسئل زیر مجلس شورای ملی تشریف بیاورند

- ۱ - اکنون که بیش از ۹۶ ماه از صدور فرمان مطاع شاهنشاه آریامهر درباره انقلاب اداری میگذرد غاکنون در اجرای این فرمان همایون چه اقدام انقلابی از طرف دولت صورت گرفته و نتایج آن چه بوده؟

- ۲ - بر نامه دولت در اجرای کامل اصل ۱۲ انقلاب چیست؟ هرگاه این بر نامه متضمن مراحل مختلفی است تمنی دارد

محمد فضائلی

من توضیح آن مدت انجام هر یک از مراحل را با استحضار مجلس شورای ملی بر ساند.